

Sygn. akt IV CSK 388/19

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Gudowski

w sprawie z powództwa J. B.
przeciwko R. F. i W. F.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 17 grudnia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 8 sierpnia 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 czerwca 2017 r. Sąd Okręgowy w G. oddalił powództwo J. B. o zapłatę z tytułu świadczenia nienależnego, ustalając, że powód przekazał pozwanym środki na kupno nieruchomości, a pozwani nabyli je na swoją rzecz. Sąd pierwszej instancji uznał, że żądanie powód powinien domagać się wydania nabytych działek, a nie zwrotu pieniędzy (405 k.c.), zatem żądanie zapłaty jest bezzasadne

Powód wniósł apelację, którą wyrokiem z dnia 8 sierpnia 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił. Uznał, że powiernicze nabycie nieruchomości opiera się na zleceniu, a zgodnie z art. 740 zdanie drugie k.c. przyjmujący ma obowiązek wydania dającemu zlecenie wszystkiego, co przy wykonywaniu zlecenia dla niego uzyskał, chociażby w imieniu własnym, a skarżący sam przyznawał, że chodziło o nabycie nieruchomości.

W skardze kasacyjnej powoda, w uzasadnieniu przyjęcia jej do rozpoznania, wskazano na występujące w sprawie zagadnienia prawne dotyczące: domniemania warunków zwrotnego przeniesienia własności nieruchomości, sytuacji gdy umowa powierniczego nabycia nieruchomości nie reguluje szczegółowo i wprost tych kwestii; domagania się przeniesienia własności nieruchomości na podstawie art. 64 k.c. i art. 1047 k.p.c., gdy czynność zobowiązująca do przeniesienia własności nieruchomości (umowa powierniczego nabycia nieruchomości) nie miała formy aktu notarialnego, oraz dopuszczalności, w świetle art. 321 k.p.c., zasądzenia świadczenia pieniężnego na podstawie przepisów dotyczących zlecenia, w przypadku wskazania przez powoda jako podstawy prawnej przepisu art. 405 w związku z 410 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W stanowczym, jednoznacznym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, wypełniającym wymagania stawiane przez art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., Sąd Apelacyjny przekonująco i w sposób niewymagający dodatkowych eksplikacji wyłożył racje stojące za oddaleniem apelacji, zarówno czysto jurydyczne, jak i odnoszące się do faktów, a ściślej - dokonanych w sprawie ustaleń.

Podniesione przez skarżącego zagadnienia prawne, określone jako istotne, stanowiące zatem przyczynę kasacyjną przewidzianą w art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c., są próbą podważenia tego uzasadnienia i wskazanych racji, a nie - czego ustawodawca oczekuje od kontroli kasacyjnej - wyrazem dążenia do przyczynienia się do rozwoju prawa lub osądzenia konkretnego przypadku mającego znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia podobnych spraw.

Roszczenie procesowe zgłoszone w sprawie - żądanie i jego podstawa faktyczna - zostało sprecyzowane jasno i fachowo. W takiej też postaci zostało osądzone i rozstrzygnięte przez Sądy obu instancji, przy uwzględnieniu przydanej sądom *meriti* swobody w czynieniu ustaleń oraz oceny prowadzonych dowodów. Sąd Apelacyjny jasno i przekonująco orzekł, że ustalony stan faktyczny skonfrontowany z przeprowadzonymi dowodami i dokonanymi ustaleniami nie daje podstaw do uwzględnienia powództwa w takim kształcie i z takim uzasadnieniem, jakim je opatrzone. Należy przy tym zaznaczyć, że art. 321 k.p.c. doczekał się bogatego orzecznictwa Sądu Najwyższego, wskazującego na ścisłe *iunctim* między żądaniem a jego podstawą faktyczną. Owszem, sąd może nie naruszając wskazanego przepisu przyjąć inną niż wskazywana podstawę prawną orzeczenia, nie może jednak wychodzić poza podstawę faktyczną oraz poza znaczenie i kierunek towarzyszących jej twierdzeń. Należy przy tym pamiętać, że jakkolwiek - co jest oczywiste - określenie podstawy prawnej orzeczenia należy ostatecznie do sądu, to jednak określenie przez powoda, zwłaszcza wtedy gdy działa przez zawodowego pełnomocnika, konstrukcji jurydycznej swego żądania ma istotne znaczenie, gdyż w swoisty sposób precyzuje i ogranicza podstawę faktyczną żądania oraz zakres jej oceny (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 1999 r., I CKN 252/98, OSNC 1999, nr 9, poz. 152, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2015 r., IV CSK 368/14, OSP 2016, nr 5, poz. 45).

Z tych względów, nie dostrzegłszy także istotności wskazanych przez skarżącego zagadnień prawnych, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw